

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE**

KLASA: UP/II-034-02/22-01/258

URBROJ: 354-02/13-22-7

Zagreb, 9. svibnja 2022.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, OIB: 95857869241, u Vijeću sastavljenom od članova: Anđelka Rukelja, zamjenika predsjednice te Alice Brandt i Danijele Antolković, članica, povodom žalbe žalitelja Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, OIB: 81793146560, u odnosu na sadržaj dokumentacije o nabavi, u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2022/S 0F5-0012659, predmet nabave: oprema za daljinsko očitavanje vodomjera po grupama - Grupa A) NB IoT i Grupa B) Wavenis, naručitelja Vodovod-Osijek d.o.o., Osijek, OIB: 43654507669, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (Narodne novine, broj 18/13, 127/13, 74/14, 98/19 i 41/21) i članka 398. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj 120/16, dalje u tekstu: ZJN 2016) donosi sljedeće

R J E Š E N J E

1. Poništava se dio dokumentacije o nabavi zahvaćen nezakonitošću, kako je navedeno u obrazloženju ovog Rješenja, u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2022/S 0F5-0012659, predmet nabave: oprema za daljinsko očitavanje vodomjera po grupama - Grupa A) NB IoT i Grupa B) Wavenis, naručitelja Vodovod-Osijek d.o.o., Osijek.
2. Nalaže se naručitelju Vodovod-Osijek d.o.o., Osijek da u roku od 8 dana od dana javne objave ovog Rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave nadoknadi žalitelju Hrvatski Telekom d.d, Zagreb troškove žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 kuna.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj Vodovod-Osijek d.o.o., Osijek objavio je 30. ožujka 2022. u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske poziv na nadmetanje i dokumentaciju o nabavi u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2022/S 0F5-0012659, predmet nabave: oprema za daljinsko očitavanje vodomjera po grupama - Grupa A) NB IoT i Grupa B) Wavenis. Kriterij za odabir ponude je ekonomski najpovoljnija ponuda gdje su kao kriteriji određeni cijena ponude bez PDV-a 90 bodova i rok plaćanja 10 bodova.

Na sadržaj dokumentacije o nabavi urednu žalbu je ovome tijelu 11. travnja 2022. putem sustava e-Žalba izjavio žalitelj Hrvatski Telekom d.d., Zagreb. Žalitelj u žalbi osporava zakonitost pojedinih odredbi dokumentacije o nabavi, predlaže poništiti obje grupe nezakonite dokumentacije o nabavi, uz naknadu troškova žalbenog

postupka u iznosu od 5.000,00 kuna.

U odgovoru na žalbu naručitelj u bitnome smatra žalbene navode neosnovanima te predlaže odbiti žalbu i zahtjev za naknadom troškova žalbenog postupka.

Tijekom postupka pred ovim tijelom izvedeni su dokazi pregledom i analizom dostavljenog dokaznog materijala koji se sastoji od objave u EOJN RH, dokumentacije o nabavi te ostalih dokaza.

Žalba je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba je osnovana.

Žalitelj žalbom osporava točku 16. dokumentacije o nabavi te stavke 2. i 3. troškovnika za grupu B. U odnosu na točku 16. dokumentacije o nabavi žalitelj ističe da naručitelj eksplicitno navodi marku Wavenis. Radi se, pojašnjava žalitelj, o tehnologiji u vlasništvu proizvođača Elster čija distribucija je ograničena na tržištu. Wavenis protokol ograničava tehnologiju unutar samih uređaja i samim time, smatra žalitelj, pravi je primjer stvaranja neopravdane prepreke za otvaranje javne nabave tržišnom natjecanju, u prilog čemu dostavlja Wavenis tehnički list. Dalje žalitelj navodi da je zahtjev naručitelja za točno određenim tipom opreme pristran i neopravdan, jer i druga oprema dostupna na tržištu, pod povoljnijim uvjetima može udovoljiti poslovnoj svrsi tražene opreme i osigurati uredno funkcioniranje traženog sustava. U prilog tvrdnji da na otvorenom tržištu postoje jednakovrijedne tehnologije, žalitelj dostavlja ispis s internetske stranice gospodarskog subjekta Honeywell. Navođenjem vlasničke tehnologije Wavenis, navodi dalje, naručitelj ograničava tržišno natjecanje na samo jednog proizvođača uređaja, što nije sukladno članku 206. stavku 2. ZJN 2016. U odnosu na stavke 2. i 3. troškovnika za grupu B, žalitelj se referira na traženu frekvenciju od 868 MHz, za koju navodi da upućuje na nelicencirani spektar te isključuje tehnologiju na licenciranom spektru koja je u rasponima 791-821 te 832-862 MHz. Upućuje na detaljnija pojašnjenja koja je moguće pronaći na stranicama Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (dalje u tekstu: HAKOM) čiji ispis s internetske stranice dostavlja u prilogu žalbe. Žalitelj pojašnjava da je tehnologija na nelicenciranom spektru u domeni LPWA (low power wide area) koju mogu ponuditi isključivo ponuditelji bazirani na SigFox te LoraWan tehnologijama. SigFox i LoraWan tehnologijama je u licenciranom spektru jednakovrijedna NBloT tehnologija, a koju bi moglo ponuditi i puno više ostalih ponuditelja, čim bi se omogućilo tržišno natjecanje, ekonomičnija javna nabava te dobivanje kvalitetnijih ponuda. Slijedom navedenog, žalitelj predlaže izmijeniti opis predmeta nabave na način da se briše naziv tehnologije (Wavenis) koja po njegovom mišljenju uvelike ograničava tržišno natjecanje i u konačnici dovodi do viših cijena same opreme i naknadnog održavanja iste.

Naručitelj u odgovoru na žalbu u bitnome navodi da je on, gospodarski subjekt Vodovod Osijek d.o.o., od 2008. godine započeo s implementacijom sustava daljinskog očitavanja vodomjera oslanjajući se na tada modernu i obećavajuću tehnologiju Wavenis koji se sastoji od baznih stanica (koncentratora), krajnjih točki s izlaznim kanalima i repetitora. Topologija mreže je skalabilno bežično isprepletano umrežavanje. Naručitelj dalje navodi da prekidom jedne od karika u lancu očitavanja, dio mreže ostaje nedostupan odnosno naručitelj ostaje bez određenog broja očitanih brojila. Upućuje na priloženu poveznicu te navodi da se na njoj može vidjeti način funkcioniranja Wavenis tehnologije. Navodi da trenutno posjeduje Wavenis fiksnu

mrežu daljinskog očitavanja, putem koje se očitava 6000 vodomjera te je predmet nabave u grupi B materijal za održavanje postojećeg Wavenis fiksnog sustava u vodoopskrbnoj mreži naručitelja koji je od kritične važnosti za funkcioniranje postojećeg Wavenis sustava daljinskog očitavanja vodomjera, stoga niti jedna druga dostupna tehnologija ne može zamijeniti traženu, a da postojeći sustav daljinskog očitavanja vodomjera nastavi normalno funkcionirati. Ukoliko se ne izvrši nabava tražene robe, navodi dalje, naručitelj ostaje bez mogućnosti korištenja sustava daljinskog očitavanja vodomjera u koji se godinama ulažu značajna financijska sredstva. Ističe da neodržavanjem Wavenis sustava (zamjena dotrajalih uređaja), zbog topologije Wavenis i tehnologije, postojeći ispravni materijal postaje bezvrijedan, jer se ne može koristiti ukoliko nedostaju ranije karike u lancu. Također, neodržavanjem Wavenis sustava ostaje se bez podataka s uređaja koji su u komunikacijskom nizu iza traženih, a to mogu biti drugi radio moduli Wave Talk (Repeateri) ili radio moduli Wave Flow koji služe za brojenje impulsa odnosno za mjerenje potrošnje vode, zaključno navodi naručitelj.

Ocjenjujući žalbeni navod, izvršen je uvid u točku 16. dokumentacije o nabavi naslova Opis predmeta nabave, gdje je navedeno da je predmet nabave oprema za daljinsko očitavanje vodomjera po grupama: Grupa A) NB IoT i Grupa B) Wavenis. CPV oznaka predmeta nabave: 38820000-9 Oprema za daljinsko upravljanje.

U točki 20. dokumentacije o nabavi naručitelj je propisao da je predmet nabave, opis, vrsta i količina nabave daljinsko očitavanje vodomjera po grupama: Grupa A) NB IoT i Grupa B) Wavenis za razdoblje od godine dana utvrđen troškovnicima koji su sastavni dio ove dokumentacije.

Pregledom troškovnika za grupu B (Wavenis), utvrđeno je da je u stavci 2. naručitelj tražio 5 komada radio modula Wave Flow Wavenis četverokanalni frekvencije 868 MhZ. U stavci 3. tražio je 80 komada radio modula WaveTalk Wavenis 25 mW, frekvencije 868 MhZ.

U žalbenom postupku žalitelj je dostavio ispis s internetske stranice gospodarskog subjekta Elster za tehnološku platformu Wavenis, koji sadrži sažeti opis te platforme (isti dokaz dostavio je i naručitelj u žalbenom postupku). U dijelu „Pregled svojstava Wavenisa“, između ostalog, navedeno je da radi u industrijskom, znanstvenom i medicinskom (ISM) pojasu od 433, 868 ili 915 MHz bez licencije. Također, žalitelj je dostavio ispis s internetske stranice gospodarskog subjekta Honeywell, radijski modul i repetitor TRC600, gdje je navedeno da se koristi za sve vrste brojila s impulsnim izlazom. U dijelu „Tehnički podaci“ navedeno je, između ostalog, „protokol Wavenis“ te „frekvencija 868 MHz, pojas za industrijsku, znanstvenu i medicinsku primjenu (ISM), 433 MHz na zahtjev“. Žalitelj je dostavio i dokaz naziva „Baza radiofrekvencijskog spektra za javne pokretne komunikacijske mreže (GSM/UMTS/LTE)“ s internetske stranice HAKOM-a, gdje se među frekvencijskim pojasevima odnosno spektrima (MHz) ne navodi 868 MHz.

Odredbom članka 200. stavkom 1. ZJN 2016 propisano je da dokumentacija o nabavi mora biti jasna, precizna, razumljiva i nedvojbeno te izrađena na način da omogući podnošenje usporedivih ponuda.

Člankom 205. stavkom 1. ZJN 2016 propisano je da se predmet nabave mora opisati na jasan, nedvojben, potpun i neutralan način koji osigurava usporedivost ponuda u pogledu uvjeta i zahtjeva koje je javni naručitelj postavio. Stavkom 2. tog članka propisano je da opis predmeta nabave ne smije pogodovati određenom gospodarskom subjektu, dok je stavkom 3. tog članka propisano da opis predmeta nabave sadržava tehničke specifikacije te se, ako je potrebno, nadopunjava nacrtima, projektnom dokumentacijom, crtežima, modelima, uzorcima i slično.

Odredbom članka 206. stavkom 2. ZJN 2016 propisano je da tehničke

specifikacije moraju svim gospodarskim subjektima omogućiti jednak pristup postupku javne nabave i ne smiju imati učinak stvaranja neopravdanih prepreka za otvaranje javne nabave tržišnom natjecanju.

Člankom 210. stavkom 1. ZJN 2016 propisano je da tehničke specifikacije ne smiju upućivati na određenu marku ili izvor, ili određeni proces s obilježjima proizvoda ili usluga koje pruža određeni gospodarski subjekt, ili na zaštitne znakove, patente, tipove ili određeno podrijetlo ili proizvodnju ako bi to imalo učinak pogodovanja ili isključenja određenih gospodarskih subjekata ili određenih proizvoda, osim ako je to opravdano predmetom nabave. Stavkom 2. tog članka propisano je da je upućivanje iz stavka 1. tog članka iznimno dopušteno ako se predmet nabave ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati sukladno članku 209. tog Zakona, pri čemu takva uputa mora biti popraćena izrazom „ili jednakovrijedno“, dok je stavkom 3. tog članka propisano da je u slučaju iz stavka 2. tog članka, javni naručitelj obavezan u dokumentaciji o nabavi navesti kriterije mjerodavne za ocjenu jednakovrijednosti predmeta nabave.

Slijedom citiranih kogentnih zakonskih odredbi, koje su primijenjene na opisano činjenično stanje iz kojeg je razvidno da je naručitelj u dokumentaciji o nabavi izrijekom tražio Wavenis tehnologiju (koja je nesporno tehnologija u vlasništvu gospodarskog subjekta Elster) bez navođenja da se ista nabavlja za održavanje postojećeg Wavenis fiksnog sustava u vodoopskrbnoj mreži naručitelja, a što je utvrđeno u ovom žalbenom postupku, budući da naručitelj nabavlja Wavenis tehnologiju bez navođenja izraza „ili jednakovrijedno“, ovo tijelo je žalbeni navod ocijenilo osnovanim.

Žalitelj dalje osporava stavke 3. i 4. troškovnika za grupu A, navodeći da naručitelj traži uređaj s vanjskom antenom minimalne duljine 1.5 m. Dakle, navodi žalitelj, naručitelj traži uređaj s izričitim tehničkim karakteristikama vanjske antene i same izvedbe uređaja te tako, smatra žalitelj, predmet nabave upućuje na točno određenog ponuditelja. Žalitelj dalje navodi da na tržištu NB-IoT uređaja postoji više različitih izvedbi uređaja, između ostalih i s internim antenama uređaja koji na traženoj tehnologiji pokazuje više nego zadovoljavajuće razine prijema signala te zadovoljavaju sve uobičajene zahtjeve za prodorom signala u dubinske lokacije. Zahtjev naručitelja za točno određenim tipom opreme pristran je i neopravdan, navodi žalitelj, jer i druga oprema dostupna na tržištu pod povoljnijim uvjetima može udovoljiti poslovnoj svrsi tražene opreme i osigurati uredno funkcioniranje traženog sustava. Na otvorenom tržištu postoje jednakovrijedne tehnologije, poput OMS to NB-IoT Bridge ili NB-IoT Pulse Reader za koje prilaže ispise s internetske stranice gospodarskog subjekta Holosys. Slijedom navedenog, žalitelj predlaže izmijeniti opis predmeta nabave na način da se briše tehnološki zahtjev duljine vanjske antene koja uvelike ograničava tržišno natjecanje u korist samo jednog proizvođača uređaja i u konačnici dovodi do viših cijena same opreme i naknadnog održavanja iste.

Naručitelj u odgovoru na žalbu u bitnome navodi da prema njegovom dosadašnjem iskustvu, koje uključuje provedbu raznih pilot projekata daljinskog očitavanja vodomjera, nijedan ponuditelj ne garantira stopostotnu pokrivenost signalom u svim slučajevima, na području cijelog uslužnog područja naručitelja. Zbog raznih otežanih situacija na terenu, kao što su često potopljena vodomjerna okna, duboki podrumi s podebljanim zidovima u starijim dijelovima mreže te duboki armirano betonski podrumi i okna s vodomjerima u višestambenim zgradama, naručitelj navodi da je nabavom predvidio manji dio uređaja s vanjskom antenom minimalne dužine 1.5 m, kako bi se ostavio prostor za manipulaciju samim uređajem i antenom te omogućilo sigurno slanje podataka s vodomjera. Stoga su, navodi naručitelj, stavke troškovnika 3. i 4. količinski manji dio NB IoT uređaja od ukupno traženih nabavom, a koji su

neophodni zbog prevladavanja specifičnih otežanih uvjeta na terenu. Kako je navedeno u žalbi, postoji više različitih izvedbi uređaja, kako s internom tako i s vanjskom antenom, slijedom čega je i planirana nabava različitih izvedbi uređaja s ciljem iskorištavanja maksimalno moguće dostupnosti komunikacijske mreže u pojedinačnim okolišnim uvjetima, navodi naručitelj. Spajanje dviju tehnologija (W-MBUS i NB IoT), koje predlaže žalitelj, i ugradnja više uređaja umjesto jednog uređaja s vanjskom antenom, nikako ne može biti povoljnije i jednostavnije za održavanje od traženog uređaja s vanjskom antenom. U opisanim tehničkim specifikacijama OMS to NB-IoT Bridge i NB-IoT Pulse Reader uređaja nije navedeno koliki broj vodomjera može očitavati jedan uređaj. Konkretno traženim materijalom naručitelj bi, primjerice, situaciju armirano betonskog podruma višestambene zgrade sa šest vodomjera i slabijom pokrivenosti signalom riješio s dva uređaja - jednim radio modulom s četiri kanala i jednim radio modulom s dva kanala, oba s vanjskom antenom zbog jačeg signala, zaključno navodi naručitelj.

Očitujući se na naručiteljev odgovor na žalbu žalitelj u bitnome navodi da naručitelj nije objasnio razloge zbog kojih točno određenom izvedbom antenskog dijela uređaja traži zadovoljavanje razine signala unutar vodomjernih okana standardnih dimenzija, uz uobičajene okolišne uvjete koje navodi u dokumentaciji. Navodi da naručitelj nigdje u dokumentaciji nije specificirao različitost okolišnih uvjeta i uvjete loše signalne pokrivenosti koje navodi u odgovoru na žalbu te samim time nije jasna potreba za usko specifičnom tehničkom izvedbom antenskog dijela modula. Naručitelj izvedbom antene podrazumijeva da je to tehnički jedini način postizanja razine signala, dok na tržištu postoje uređaji koji istu razinu signala postižu interno ugrađenim antenama i pomicanjem mjesta ugradnje unutar vodovodnih okna, prema lokaciji potrebnoj za postizanje tražene razine signala (priloženo u žalbi). Dalje žalitelj navodi da tehnička izvedba minimalno 1,5 m dužine antene unutar vodovodnog okna u uobičajenim uvjetima korištenja i održavanja može dovesti do učestalih oštećivanja, čime naručitelj može, uz štetu prekida dostave podataka očitavanja, imati i nepredviđene troškove održavanja slijedom čega je argument naručitelja o cjenovnoj neisplativosti u odnosu na predloženu izvedbu u žalbi dodatno upitan. Navodi da uvidom u dostupne uređaje na tržištu, navedene karakteristike odgovaraju isključivo uređaju koji proizvodi gospodarski subjekt Telemetris te žalitelj ne nalazi alternativni uređaj koji zadovoljava tražene karakteristike antene i traženog broja kanala, a u samom odgovoru, smatra žalitelj, naručitelj nije dokazao koje druge izvedbe postoje te koje su izvedbe testirali u pilotima koje navode. Dalje navodi da se NB-IoT ponekad koristi u stanicama s radijusom do oko 100 km. Izdanje 13 NPRACH podržava polumjer stanica do 40 km s nedvosmislenim određivanjem UE dometa. Iznad te udaljenosti, budući da je NPRACH čisti sinusni prijenos, može postojati nejasnoća da eNB odredi domet UE. Uvodi se novi format NPRACH s razmakom podnosača od 1,25 kHz i cikličkim prefiksom od 800 μ s, zajedno sa preskakanjem frekvencije, što je dovoljno da omogući nedvosmisleno određivanje dometa do 120 km. Žalitelj navedene tvrdnje potkrepljuje ispisom vodiča s internetske stranice gospodarskog subjekta GSMA, stranica 41. Fizička visina antene kao jedini i isključivi parametar u nadmetanju je, navodi žalitelj dalje, nedovoljna za bilo kakvu usporedbu o kvaliteti antene te time jedino služi za odbijanje potencijalnog izvođača. Antena osim fizičkih dimenzija ima i puno drugih i važnijih parametara za rad iste kao što su dobitak, usmjerenost, ulazna impedancija, efektivna duljina, efektivna površina. Veličina antene može biti uvjetovana jedino da je manja od 1.5 m zbog, primjerice, prostora gdje se smješta ili vjerovnog opterećenja, što u ovom slučaju nije. Kod NB-IoT tehnologije najčešće je dovoljna i mala 7cm monopol antena s 3dBi dobitka. Kod nekih ekstremnijih situacija s 30 cm tanjurastom antenom moguće je u frekvencijskom rasponu od 700-900MHz loviti bazne postaje koje su preko 10km

udaljene putem refleksije od planine, a sama NB-IoT tehnologija dopušta spajanje na bazne stanice udaljene i do 100 km ako između nema nekih velikih planina. Osim toga, navodi dalje žalitelj, školski je primjer da se na koncentrator koji ima neku vrstu modema s pojačalom za 800Mhz frekvencijski spektar dodaje 1.5 m velika antena s velikim dobitkom, jer je pretpostavka da će raditi, ali ne mora značiti da će stvarno pojačanje biti veće, jer treba uzeti u obzir izlaznu snagu pojačala koja je najčešće 5 kod modema 23dBm- (200mW), dok je kod bazne stanice recimo 40W. Tu postoje i gubici na konektorima i kabelima. Navedene tvrdnje žalitelj potkrepljuje izvatkom iz knjige „Antene i radiosustavi“ autora Ervina Zentnera.

Ocjenjujući osnovanost žalbenog navoda, uvidom u troškovnik za grupu A, utvrđeno je da je naručitelj u stavci 3. tražio 50 komada radio modula Narrow Band IoT dvokanalni s vanjskom antenom dužine minimalno cca 1.5 m. U stavci 4. tražio je 50 komada radio modula Narrow Band IoT četverokanalni s vanjskom antenom dužine minimalno cca 1.5 m.

Pregledom troškovnika za obje grupe utvrđeno je da se nigdje ne spominje interna antena.

Žalitelj je u žalbenom postupku dostavio ispise s internetske stranice gospodarskog subjekta Holosys za OMS to NB-IoT Bridge, gdje je kod tehničkih karakteristika kao tip antene navedeno „Interna“ te za NB-IoT Pulse Reader, gdje je kod tehničkih karakteristika kao tip antene također navedeno „Interna“. Iz dostavljenih ispisa vidljivo je da se radi o uređajima koji se koriste za daljinsko očitavanje potrošnje energenata i vode. Nadalje, žalitelj je dostavio i prijevod stranice 41. vodiča za zahtjeve za osnovni skup značajki pri uvođenju NB-IOT-a s internetske stranice gospodarskog subjekta GSMA na kojoj je u poglavlju 9.7 Poboljšanje raspona NPRACH-a navedeno sljedeće: „Uskopojasni internet stvari (NB-IoT, engl. Narrowband Internet of Things) ponekad se uvodi u ćelije s polumjerom od oko 100 km. Verzija 13 uskopojasnog fizičkog nasumičnog pristupnog kanala (NPRACH, engl. narrowband physical random access channel) podržava polumjere ćelija do najviše 40 km uz nedvosmisleno određivanje raspona UE-a. Budući da NPRACH predstavlja isključivo prijenos sinusnog vala, izvan te udaljenosti može doći do dvosmislenosti kada eNB određuje raspon UE-a. Uvodi se novi format NPRACH-a uz razmak podnositelja od 1,25 kHz i ciklički prefiks od 800 μ s, zajedno sa skakanjem frekvencija, što je dovoljno za nedvosmisleno određivanje raspona do najviše 120 km.“ Također, žalitelj je u žalbenom postupku dostavio izvadak iz knjige autora Ervina Zentnera „Antene i radiosustavi“, 2001., koji sadrži poglavlje 1. Pasivne antene, 1.1. Uvod, 1.2. Parametri antena.

Prema tome, naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da je zbog raznih otežanih situacija na terenu predmetnom nabavom predvidio manji dio uređaja s vanjskom antenom minimalne dužine 1.5 m, kako bi se ostavio prostor za manipulaciju samim uređajem i antenom te omogućilo sigurno slanje podataka s vodomjera, stoga su stavke 3. i 4. troškovnika za grupu A količinski manji dio NB IoT uređaja od ukupno traženih nabavom. Također u odgovoru na žalbu potvrđuje navode žalitelja da postoji više različitih izvedbi uređaja, kako s internom tako i s vanjskom antenom, slijedom čega navodi da je i planirao nabavu različitih izvedbi uređaja s ciljem iskorištavanja maksimalno moguće dostupnosti komunikacijske mreže u pojedinačnim okolišnim uvjetima. Dakle, naručitelj ne osporava navod žalitelja da na tržištu NB-IoT uređaja postoji više različitih izvedbi uređaja, pa tako i onih s internim antenama. Štoviše, iz navedenog očitovanja naručitelja proizlazi zaključak da naručitelj predmetnom nabavom, uz uređaje s vanjskom antenom, nabavlja i one s internom antenom, međutim, prema ocjeni ovog tijela, to nije vidljivo iz dokumentacije o nabavi odnosno predmetnih troškovnika za obje grupe predmeta nabave. Naime, iz dokumentacije o

nabavi ne proizlazi da je naručitelj planirao nabavu različitih izvedbi uređaja, kako to tvrdi u odgovoru na žalbu, već iz dokumentacije o nabavi proizlazi da nabavlja samo uređaje s vanjskom antenom (naručitelj niti ne upućuje na odredbe dokumentacije o nabavi iz kojih bi bila razvidna nabava uređaja s internom antenom). Prema ocjeni ovog tijela, slijedom neosporenih navoda žalitelja, navedeno posljedično dovodi do toga da svim gospodarskim subjektima nije omogućen jednak pristup postupku javne nabave te stvara neopravdane prepreke za otvaranje javne nabave tržišnom natjecanju, što je protivno prethodno citiranim odredbama članka 206. ZJN 2016, stoga je sukladno navedenom žalbeni navod ocijenjen kao osnovan.

Žalitelj zaključno osporava stavku 6. troškovnika za grupu A (Aplikacija za očitavanje Narrow Band IoT uređaja), navodeći da naručitelj ne propisuje nikakve detalje poslovnog softvera naručitelja na koji se referira, niti definira strukture podataka i načine integracije. Predmetna razina opisa, smatra žalitelj, nije dovoljna da ponuditelj može zaključiti potrebne karakteristike aplikacije te sukladno tome ponuditi adekvatno rješenje. Da bi ponuditelj mogao kreirati usporedivu ponudu, mora imati dovoljno informacija o predmetu nabave i kroz opis i/ili projektni zadatak jasno i nedvojbeno razumjeti što se od njega odnosno njegovog proizvoda ili rješenja ili usluge točno očekuje. Također, navodi dalje, u podređenom je tržišnom položaju od drugog ponuditelja koji te informacije možda posjeduje. Ističe da naručitelj, tijekom roka za dostavu ponuda, na postavljeno pitanje jednog zainteresiranog gospodarskog subjekta, nije dao potrebne informacije ponuditeljima, osim naziva proizvođača poslovne aplikacije koju naručitelj koristi. U konkretnom slučaju, navodi žalitelj, radi se o zatvorenom poslovnom softveru (ERP) čije specifikacije posjeduje samo njegov proizvođač. Inzistiranje na kompatibilnosti s takvim zatvorenim sustavom, bez davanja konkretnih specifikacija, nikako ne omogućuje ponuditelju da osigura traženu kompatibilnost. Žalitelj smatra da bi naručitelj trebao ponuditeljima dati minimalno sljedeće informacije o: vrsti kompatibilnosti (radi li se samo razmjena podataka s drugim sustavom ili dodatne integracije i koje te, ako je razmjena podataka u pitanju da li je jednosmjerna ili dvosmjerna), strukturi podataka koja se razmjenjuje (popis svih ulaznih i izlaznih podataka te opis svakog pojedinog podatka s njegovim tipom, veličinom i sl.), načinu komunikacije dva sustava (mehanizam kojim se podaci razmjenjuju - radi li se o razmjeni podataka preko baze podataka, web servisa (REST, SOAP), tzv. „message quea“ ili nekog drugog od mnogobrojnih standardnih mehanizama razmjene podataka), učestalosti i ažurnosti razmjene podataka (dinamika kojom se podaci razmjenjuju, jednom dnevno ili češće ili pak u stvarnom vremenu) te infrastrukturi na kojoj se vrši integracija (sve hardverske i sustavne komponente koje su preduvjet za integraciju). Dodatno, navodi žalitelj, naručitelj je dužan osigurati sve preduvjete za uspješnu implementaciju ovakve integracije, odnosno suradnju svih dionika s obzirom na to da se očekuje spajanje na sustav zaštićen autorskim pravima te ponuditelj nema nikakve ovlasti za bilo kakvo zadiranje, čak ni analizu navedenog sustava, jer bi se radilo o kršenju intelektualnog vlasništva. U slučaju stavke 6. troškovnika za grupu A, ponuditelj nikako ne može ponuditi usporedivu ponudu, jer niti jedan od gore navedenih uvjeta nije zadovoljen. Slijedom navedenog, smatra žalitelj, naručitelj je opisao predmet nabave na nezakonit način te je propustio primijeniti odredbe članaka 4., 200. i 206. ZJN 2016, stoga žalitelj predlaže da naručitelj ukloni zahtjev za kompatibilnošću s postojećim poslovnim sustavom te da precizno i jasno definira tehničke zahtjeve za integraciju dva sustava sa svim predloženim stavkama, kako bi svi potencijalni ponuditelji mogli dati usporedive ponude.

Očitujući se na žalbeni navod, naručitelj navodi da nije dao detaljan opis

aplikacije kako ne bi ograničio mogućnost nuđenja različitih programskih rješenja. U odnosu na traženo pojašnjenje o vrsti kompatibilnosti, naručitelj naglašava da je u spornoj stavci 6. troškovnika za grupu A navedeno da aplikacija mora imati mogućnost automatskog „importa korisnika“ i „export podataka prilagođen software-u naručitelja“, što nedvojbeno govori da se radi o dvosmjernoj razmjeni podataka. U odnosu na traženo pojašnjenje o strukturi podataka koja se razmjenjuje, naručitelj navodi da iz dugogodišnjeg iskustva s različitim rješenjima koja ima ili koja su mu prezentirana proizlazi da sva rješenja kao i svi korisnici imaju standardne podatke koji se u ovakvom procesu razmjenjuju te ih nije potrebno posebno navoditi (primjerice, šifra mjernog mjesta, šifra korisnika, datum očitavanja, stanje), a konačni popis ovih podataka ovisi o mogućnostima ponuditeljeve aplikacije. Slijedom toga, naručitelj navodi da nije definirao popis jer prihvaća ponuditeljevu aplikaciju s njenim mogućnostima koje su standardizirane za ovakvu vrstu komunikacije. U odnosu na pojašnjenje o načinu komunikacije dva sustava, naručitelj navodi da ERP naručitelja podržava mnogobrojne mogućnosti povezivanja s aplikacijom ponuditelja (primjerice, dblink-ove, REST API, klasično učitavanje .txt datoteka itd.) odnosno naručitelj se može prilagoditi svakom načinu komunikacije pa nije definirao točan način komunikacije jer prihvaća ponuditeljevo rješenje. U odnosu na učestalost i ažurnost razmjene podataka, naručitelj navodi da ažurnost razmjene podataka ovisi o dogovoru između naručitelja i ponuditelja, a svatko tko ima imalo znanja o očitavanju vodomjera zna da se ne radi o poslu u „stvarnom vremenu“, poput video nadzora, već se radi o poslu koji se obavlja jednom dnevno/tjedno/mjesečno. Slijedom navedenog, učestalost razmjene podataka nema nikakav utjecaj na formiranje cijene aplikacije te stoga nije niti definirana. U odnosu na infrastrukturu na kojoj se vrši integracija, naručitelj pojašnjava da je znanje ponuditelja o infrastrukturi naručitelja, i obratno, apsolutno nebitno za aplikaciju, jer se radi o dva neovisna i potpuno odvojena sustava za koje je jedino bitno da imaju definirane pristupne podatke kod komunikacije (primjerice, IP adresa poslužitelja, korisničko ime i lozinka itd.), a pristupni podaci se razmjenjuju nakon potpisivanja ugovora, zaključuje naručitelj.

Ocjenjujući žalbeni navod utvrđeno je da je u spornoj stavci 6. troškovnika za grupu A, naručitelj propisao: „Web aplikacija za očitavanje, postavljanje, analizu i održavanje NB IoT uređaja. Godišnji trošak po mjernom mjestu. Aplikacija za očitavanje vodomjera mora biti kompatibilna s poslovnim softverom naručitelja te imati mogućnosti automatskog importa baze korisnika iz poslovnog softvera naručitelja. Eksport podataka mora biti prilagođen za poslovni softver naručitelja. Povijest zapisa potrošnje po korisniku, prikaz u tabličnom i grafičkom obliku. Mogućnost eksporta pojedinačne i grupne povijesti potrošnje. Eksport svih korisnika s zadnjim stanjem. Alarmi za povećanu potrošnju, alarm noćnog protoka (curenje internih instalacija), alarm manipulacije uređajem. Mogućnost sortiranja i filtriranja korisnika po parametrima iz poslovnog softvera naručitelja“.

Tijekom roka za dostavu ponuda, jedan gospodarski subjekt iskoristio je svoje pravo dano člankom 202. stavkom 1. ZJN 2016 te zahtijevao od naručitelja dodatno objašnjenje u vezi sa spornom stavkom 6. troškovnika za grupu A odnosno postavio je upit s kojim poslovnim softverom i u kojem trenutku aplikacija treba biti kompatibilna.

Nastavno na taj upit, naručitelj je odgovorio da aplikacija za očitavanje vodomjera mora biti kompatibilna s integralnim informacijskim sustavom „DIALOG“, kao poslovnim softverom naručitelja, od trenutka ugradnje vodomjera, kako bi se moglo izvršiti očitavanje i utvrditi ispunjavanje uvjeta predviđenih postupkom javne nabave.

Prema tome, budući da iz odgovora naručitelja na žalbu u suštini proizlazi da će naručitelj prihvatiti ponuditeljevu aplikaciju s ponuđenim mogućnostima odnosno da će se prilagoditi ponuđenom programskom rješenju, dakle, naručitelj nema posebnih

zahtjeva u pogledu samih tehničkih karakteristika poslovnog softvera kako ne bi ograničio mogućnost nuđenja različitih programskih rješenja, žalbeni navod ocijenjen je kao neosnovan.

U skladu sa svime prethodno navedenim, a temeljem članka 425. stavka 1. točke 4. ZJN 2016, odlučeno je kao pod točkom 1. izreke ovog rješenja.

Naručitelj će u nastavku postupka postupiti sukladno odredbama članka 419. ZJN 2016.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. toga Zakona, ovo državno tijelo nije utvrdilo postojanje osobito bitnih povreda postupka javne nabave.

Žalitelj je postavio zahtjev za naknadom troškova žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 kuna na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka.

Odredbom članka 431. stavka 2. ZJN 2016 propisano je da Državna komisija odlučuje o troškovima žalbenog postupka, određuje tko snosi troškove žalbenog postupka i njihov iznos te kome se i u kojem roku moraju platiti, dok je odredbom stavka 3. tog članka propisano da stranka na čiju je štetu žalbeni postupak okončan dužna je protivnoj stranki nadoknaditi opravdane troškove koji su joj nastali sudjelovanjem u žalbenom postupku.

Budući da je žalba osnovana, osnovan je i zahtjev žalitelja za naknadom troškova žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 kuna, sukladno članku 430. stavku 1. točki 1. ZJN 2016, slijedom čega je, a na temelju ovlaštenja iz članka 425. stavka 1. točke 6. ZJN 2016, odlučeno kao pod točkom 2. izreke ovog Rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Tužba se predaje neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja u elektroničkom obliku putem informacijskog sustava.

ZAMJENIK PREDsjednice